

MODEBRANCHENS ETISKE CHARTER

Januar 2022

MODEBRANCHENS ETISKE CHARTER

FORMÅL

Modebranchens Etiske Charter skal medvirke til at sikre den danske modebranches medarbejdere bedre trivsel og være med til at skabe aktuel og reel information om de skønheds- og kropsidealer, som bl.a. modebranchen er med til at skabe. Dette inkluderer både modeller, influenter, redaktører, stylist, fotografer, makeup artister, designere m.fl., der alle har et medansvar for det ideal, som modebranchen fremsætter.

Modebranchens Etiske Charter skal desuden medvirke til at højne bevidstheden og påvirke holdningerne i såvel modebranchen som i medierne og i samfundet generelt. Derfor præsenterer charteret en række tiltag og regler, som underskriverne skal følge.

BAGGRUND

Modebranchens Etiske Charter blev udviklet i 2007 af det daværende Danish Fashion Institute i samarbejde med Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade (LMS). Charterets formål var dengang udelukkende at sikre danske modeller bedre vilkår, skabe lødig information om spiseforstyrrelser og om de idealer, som modebranchen er med til at skabe. Til at starte med var charteret ment som en opfordring til branchen, men i 2013 blev det – i kølvandet på flere sager - udvidet til også at omfatte konkrete regler i forhold til alder, sund kost og løn. I 2015 gik charteret ind i en ny fase, da initiativtagerne gjorde det muligt for den danske modebranche aktivt at tilslutte sig og skrive under på charteret, og der blev ved samme lejlighed nedsat en styregruppe. I 2017 lancerede styregruppen for Modebranchens Etiske Charter verdens første sundhedstjek for modeller og i løbet af 2018 blev to nye værdier tilføjet til charteret, og det blev udvidet til at omfatte hele den danske modebranche. Reglerne er dog fortsat primært beholdt danske modeller. I 2021 er Modebranchens Etiske Charter blevet opdateret på baggrund af et ønske om at forebygge krænkende adfærd i branchen, herunder opdatering af 4. værdi samt tilføjelse af en femte regel.

VÆRDIER

Modebranchens Etiske Charter fokuserer på fem kerneværdier, der omhandler ansvarlighed, medmenneskelig respekt og sundhed:

1. Vi respekterer og beskytter branchens medarbejdere (herunder modeller) og de kolleger, vi arbejder med. Vi ønsker at sikre deres sundhed og sikkerhed og værdsætte forskellighed.
2. Vi er bevidste om og tager ansvar for den indflydelse, modebranchen har på kropsidealerne i befolkningen, især hos unge mennesker.

3. Vi ønsker at promovere og arbejde for en sund livsstil samt et sundt kropsideal, som afspejler et sundt forhold til mad, krop og motion.
4. Vi ønsker at promovere og arbejde for større diversitet i modebranchen inden for alder, etnicitet, handicap, køn, religion, seksuelle orientering, socioøkonomisk status, størrelse m.m. Alle underskrivere forpligter sig til at sikre, at de har de rette kompetencer, produkter m.v. back-stage til at arbejde med alle hudfarver og hårtyper samt tage højde for eventuelle præferencer fx i forhold til religion.
5. Alle underskrivere af charteret forpligter sig til at udvise respektfuld adfærd i modebranchen – dvs. krænkende adfærd tolereres ikke på arbejdspladsen, på fotoskydninger, shows m.v. Dette inkluderer at respektere hinandens (herunder modellers) personlige grænser, fysiske såvel som psykiske.

REGLER

Modebranchens Etiske Charter indeholder fem overordnede regler, der relaterer sig specifikt til modeller:

1) Aldersgrænse

Der er fastsat en nedre aldersgrænse på 16 år for modeller i arbejde.

Modeller, der er fyldt 15 år, kan arbejde på dispensation, *såfremt* de er ledsaget af en voksen. For modeller under 15 år gælder, at de kun må udføre børnetøj/teenagemodejob og de skal ligeledes være ledsaget af en voksen (som bureauet arrangerer). Charteret refererer i øvrigt til Arbejds miljøloven.

2) Sund kost

Kunderne (modevirksomheder, fotografer, magasiner, reklamebureauer m.fl.) forpligter sig til altid at servere nærende og sund kost til modeller i forbindelse med arbejdet ved jobs, der er længere end to timers varighed.

3) Løn

Det er et krav, at modeller til enhver tid skal have løn (pengebeløb) for deres arbejde.

Der kan kun dispenseres fra betaling af løn efter aftale med modellen i forbindelse med arbejde for uddannelser, studerendes projekter, velgørenhed og ikke-kommercielle publikationer (dvs. publikationer uden annonceindtægter eller salg).

Aftaler om den konkrete løn og vilkår, aftales mellem modelbureauet/modellen og kunden samt mellem modelbureauet og modellen. Der skal i den forbindelse være større gennemsigtighed og sikring i relation til den enkelte models rettigheder.

4) Sundhedstjek

Mange og især unge mennesker kæmper for at opnå nogle urealistisk tynde kropsidealer, og der er en stigning i antallet af alvorlige spiseforstyrrelser, hvorfor det skønheds- og kropsideal, som modebranchen fremsætter, er yderst vigtigt. Styregruppen for Modebranchens Ethiske Charter indførte og afviklede i 2017 et succesfuldt pilotforløb med sundhedstjek af modeller.

Målet for pilotforløbet var at gennemføre tests af alle modeller, der var og fyldte 16 år i 2017. Herefter blev sundhedstesten evalueret med input fra både modeller, bureauer, forældre og styregruppen for Modebranchens Ethiske Charter. På den baggrund er der blevet indført et obligatorisk sundhedstjek af alle modeller frem til de fylder 22 år.

Hvem testes i regi af Sundhedstjekket?

Alle modeller skal testes hvert andet år fra det år de er eller fylder 16 år og frem til de fylder 22 år.

Desuden kan styregruppen for Modebranchens Ethiske Charter henstille til et modelbureau, at de får lavet et sundhedstjek af en model (uanset alder), hvis styregruppen finder, at der er substantielt grundlag for alvorlig bekymring for en models adfærd eller kropsmål. Dialogen vil foregå i fortrolighed mellem styregruppen og bureauet. Der er tale om en velment henstilling, ikke kritik eller tvang. Hvis bureauet og modellen (samt evt. forældre) finder bekymringen berettiget, kan modellen få foretaget et sundhedstjek. Har et modelbureau selv en model, som de er alvorligt bekymrede for, kan de og så henstille modellen til et sundhedstjek (uanset alder).

Procedure for sundhedstjek

Sundhedstjekket gennemføres hos Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade (LMS). Samtalen gennemføres af en fagprofessionel på baggrund af en samtale af ca. 1,5 times varighed, der anvender Eating Disorder Examination, som er et internationalt anerkendt værktøj til diagnosticering af eventuelle spiseforstyrrelser. Her vurderes det om, og i hvilken grad, modellen er i risiko for eller opfylder kriterierne for en spiseforstyrrelse.

Der anvendes følgende kriterier med deraf følgende konsekvenser:

- *Ved ingen eller let bekymring:* Modellen kan uden videre fortsætte sit nuværende arbejde og vil ikke blive indkaldt til sundhedstjek før om to år.
- *Ved bekymring:* Modellen anbefales at indgå i et støttende samtaleforløb ved en fagperson hos LMS og kan fortsætte med at arbejde, hvis han/hun accepterer tilbuddet om hjælp.
- *Ved alvorlig bekymring:* Modellen henvises videre til yderligere udredning hos egen læge og kan ikke arbejde før han/hun er udredt og eventuelt behandlet. Det er ikke muligt at arbejde som model sideløbende med behandling i psykiatrien.

Hver gang en model har været til sundhedstjek udstedes dokumentation herfor, hvor resultatet af sundhedstjekket ligeledes fremgår. Det pågældende modelbureau får besked fra LMS om, at en given model har været til et sundhedstjek og resultatet heraf. Ved meget lav BMI fremgår dette også af tilbagemeldingen fra LMS, som et opmærksomhedspunkt for modellen og bureauet. Ved meget lav BMI anbefales modellen at være i dialog med egen læge.

I tilfælde af at modellen er uenig i vurderingen, kan der naturligvis søges om en fornyet vurdering andet steds med faglig kompetence. Dette tjek afregnes af modelbureauet. Skulle de to vurderinger være modstridende kan der søges om en tredje vurdering fra en uvildig part, som betales af fællespuljen (se nærmere forklaring nedenfor).

Finansiering

Mulighederne for at tilbyde et ensartet landsdækkende sundhedstjek med fokus på spiseforstyrrelser eksisterer ikke i det danske sundhedsvæsen, så indtil politikerne er villige til at assistere branchen, har styregruppen sammen med de væsentligste modelbureauer i Danmark fundet følgende løsning i privat regi:

Pilotforløbet med sundhedstjek af de 16-årige i 2017 blev estimeret til omkring 200.000 kr. inkl. midler til individuelle samtaleforløb. Det er forventningen, at omkostningerne vil stige i takt med antallet af modeller der sundhedstestes. Hvert sundhedstjek afregnes direkte mellem LMS og modelbureauet. Som tilskud til modelbureauernes udgifter er det besluttet, at samtlige fakturaer fra modelbureauerne til danske kunder pålægges et "sundhedstjekbidrag". På denne måde medvirker den samlede branche til at finansiere sundhedstjekket. Det enkelte bureau fastsætter selv gebyret, men det vejledende tilskud er 75. kr.

ANBEFALINGER

- Modebranchens Ethiske Charter anbefaler, at modelbureauerne og modellerne indgår en formaliseret rammeaftale omkring løn og arbejdsvilkår.
- Modebranchens Ethiske Charter anbefaler, at der på baggrund af bl.a. modelbureauet 2PM's erfaringer med undervisning udvikles et format med et kortere uddannelsesforløb for modeller tilknyttet bureauerne, hvor de bl.a. lærer om kost og ernæring samt oplyses om mental sundhed. LMS kan kontaktes såfremt man ønsker en oplægsholder herfra. Formatet skal kunne implementeres hos ethvert modelbureau, som herved anbefales at afvikle mindst ét årligt undervisningsforløb. Formålet er at støtte og styrke modellerne i at håndtere det at være model og den virkelighed, de ofte i en ung alder, bliver kastet ud i.
- Modebranchens Ethiske Charter anbefaler mere transparens og oplysning om retoucherede billeder i bl.a. modemagasiner.

ANMELD

Vi gør opmærksom på at underskrivere af Modebranchens Ethiske Charter forpligter sig til at have en egen-politik og procedure på området for håndtering af de fem overordnede regler: 1) Aldersgrænse, 2) Sund kost, 3) Løn og 4) Sundhedstjek.

Hvis du har begrundet mistanke om eller dokumentation for, at en underskriver har handlet i strid med reglerne og værdierne i Modebranchens Ethiske Charter, og ikke har en egen-politik eller procedure for håndteringen heraf, så opfordrer vi dig til at skrive til os på info@modebranchensetiskecharter.dk.

Alle henvendelser behandles fortroligt i styregruppen.

TILSLUTNING - UNDERSKRIVERE

Alle kan tilslutte sig Modebranchens Ethiske Charter ved at skrive under. Der sigtes imod at etablere bred opbakning fra modebranchens relevante aktører og virksomheder (modelbureauer, influencer-bureauer, modevirksomheder, magasiner, brancheorganisationer, foreninger, fotografer, reklamebureauer, PR-bureauer, modemesser osv.).

Sekretariatet for Modebranchens Ethiske Charter modtager og arkiverer underskrevne aftaler. Som underskriver modtager man Modebranchens Ethiske Charters logopakke, som må anvendes på underskrivers egen hjemmeside, materialer, kampagner, mv., så længe der leves op til charterets regler.

Underskrivere offentliggøres på hjemmesiden www.modebranchensetiskecharter.dk

Det er desuden et krav, at alle virksomheder (brands, magasiner, PR-bureauer, butikker, bureauer mm.) som afholder show/events eller agerer leverandører/underleverandører under Copenhagen Fashion Week skal underskrive Modebranchens Ethiske Charter.

STYREGRUPPE, EVALUERING OG SANKTIONER

Styregruppen for Modebranchens Ethiske Charter består af følgende faste repræsentanter:

- 1 repræsentant fra Dansk Mode & Textil
- 1 repræsentant fra Copenhagen Fashion Week
- 1 repræsentant fra Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade 1 repræsentant fra et af landets otte største modelbureauer*
- 1 repræsentant for danske modeller/influencers*
- 1 repræsentant fra en dansk modevirksomhed*
- 1 repræsentant fra et dansk modemagasin*

Global Fashion Agenda har mulighed for at have en repræsentant i styregruppen.

Derudover består styregruppen af følgende midlertidige repræsentanter, som udpeges ud fra et rotationsprincip:

- 1 repræsentant fra en dansk modevirksomhed*
- 1 repræsentant fra et dansk modemagasin*
- 1 repræsentant fra landets otte største model/influencerbureauer*

*) Udpeges af Dansk Mode & Textil og Copenhagen Fashion Week

Styregruppen mødes som udgangspunkt to gange om året for at evaluere charteret samt nye initiativer.

Styregruppen har mandat til at sanktionere de underskrivere, der ikke overholder charterets vedtagelser.

Styregruppens sanktionsmuligheder gradueres efter overtrædelsens karakter og omfang. En normal proces er følgende:

- 1) Påtale og indskærpelse
- 2) Advarsel om eksklusion og udtalelse af kritik
- 3) Eksklusion fra Modebranchens Etske Charter, jf. nedenfor

Ved eksklusion vil følgende konsekvensvirkninger indtræde:

- Offentliggørelse af overtræder på "black list" på hjemmesiden for Modebranchens Etske Charter,
- Fortabelse af retten til at bruge logoet for Modebranchens Etske Charter,
- Fortabelse af retten til at få synlighed i de officielle programmer for Copenhagen Fashion Week, herunder vedrørende shows, events, sampling og annoncering,
- Fortabelse af retten til at deltage på Copenhagen Fashion Week castingdage,
- Fortabelse af retten til shows under Copenhagen Fashion Week.

Styregruppen fastsætter selv sin nærmere forretningsorden.

Modelbureauet bøder udelukkende selv for eksklusionen – ikke brand, PR eller produktion.

Modebranchens Etske Charter – underskrivere, 'black lists', advarsler og styregruppens arbejde – kan følges på www.modebranchensetiskecharter.dk.